



Εισήγηση του Αντώνη Ανηψητάκη, Μελιδόνι 2-2-2014

Θα προσπαθήσω τούτη η συνδιάσκεψη να βοηθήσει τη Μια ΚΡΗΤΗ να αναστοχαστεί τη μικρή, πλούσια διαδρομή της, την δική της κατάσταση, όχι ομφαλοσκοπικά, ούτε με ορίζοντα ποσοστών, ετεροκαθοριζόμενη από τις κυρίαρχες στοχεύεις ποικίλων δυνάμεων και συμφερόντων, αλλά με ορίζοντα λύσεων, κοιτάζοντας μακριά, για να αποκτήσει όραμα. Πρέπει να διαβάσουμε σωστά την εγχώρια κρίση και ειδικά την κρίση της αυτοδιοίκησης στην αλληλεξάρτησή της με όσα συμβαίνουν στον κόσμο. Έτσι μόνο θα μπορέσουμε να χαράξουμε πολιτικές χρήσιμες, που θα μας καταστήσουν μέρος της λύσης.

Οι πολιτικές αυτές θα είναι διττές. Θα αναφέρονται ταυτόχρονα στην κοινωνία της Κρήτης αλλά και στη ΜΙΑ ΚΡΗΤΗ, στη δική μας εσωτερική οργάνωση και λειτουργία. Αν φιλοδοξούμε να εμπνεύσουμε την κοινωνία δεν αρκούν οι καινοτόμες προτάσεις, απαιτείται και το σύστοιχο παράδειγμα της εσωτερικής μας λειτουργίας, του τρόπου που επεξεργαζόμαστε τις προτάσεις μας. Αν ζητάμε από τον πολίτη να πιστέψει στην αυτοδιοίκηση, να της δώσει με τη συμμετοχή του το χαμένο της νόημα ως άμεση, αδιαμεσολάβητη τοπική και περιφερειακή εξουσία των πολιτών, που μπορεί να διαβουλευεται μαζικά, να συνθέτει, να αποφασίζει ισορροπημένα συνεκτικά προγράμματα, που μπορεί και να τα εφαρμόζει, να τα ελέγχει και να τα διορθώνει, αν λοιπόν έχουμε τόσο υψηλούς στόχους, τότε εμείς ως πολιτικό υποκείμενο αυτών των στοχεύσεων πρέπει να δώσουμε το παράδειγμα.

Γι' αυτό διττός θα είναι και ο απολογισμός μας, διττές και οι προτάσεις μας.

Η διεθνής πλευρά της κρίσης

Τι συμβαίνει όμως στον κόσμο; Λέγεται συχνά και είναι αλήθεια πως ο πλανήτης έχει γίνει ένα χωριό. Το πόσο οδυνηρά αληθινό είναι αυτό το μαρτυρεί ο εν εξελίξει εφιάλτης με την εξουδετέρωση στη Μεσόγειο των χημικών όπλων της Συρίας. Με την ευκαιρία να συγχαρώ τον Αριστείδη Παπαδάκη που στο όνομα της παράταξής μας έγινε σημείο αναφοράς, αξιοποιώντας ποικίλες συμβολές, ευρωβουλευτών και πανεπιστημιακών κυρίως.

Το μείζον πρόβλημα αυτού του χωριού είναι η ταυτόχρονη προστασία του περιβάλλοντος και του ανθρώπου. Το κυρίαρχο καπιταλιστικό σύστημα στο απόγειο της κυριαρχίας του, έχει αναδείξει εκρηκτικές αντιφάσεις. Οι ιδεολογικές μηχανές του καπιταλισμού, τουτέστιν η ανάπτυξη νοούμενη ως συνεχής μεγέθυνση και η συνεχής αύξηση της ανταγωνιστικότητας οδηγούν τον πλανήτη σε ξέρα και δισεκατομμύρια συνανθρώπους στη δυστυχία. Η συνεχής μεγέθυνση είναι άτοπη σε ένα πλανήτη που δεν μεγαλώνει, ενώ η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας με τη θέση που επιφυλάσσει στον άνθρωπο, να συναγωνιστεί τις μηχανές ή να γίνει γρανάζι τους, δεν έχει πάτο ανθρωπιάς.

Αυτό είναι το κοινό πλανητικό πρόβλημα να εκδηλώνεται με διαφορετικό τρόπο στους διάφορους τόπους και τομείς και δουλειά μας είναι εν προκειμένω να δούμε πως εκδηλώνεται στην Κρήτη και στην αυτοδιοίκησή της, ώστε να το αντιμετωπίσουμε.

Καμαρώνω και καμαρώνουμε ως παράταξη γιατί πριν 3,5 χρόνια στη διακήρυξη μας το είχαμε εντοπίσει με τρόπο εύστοχο...

«Η Κρήτη Δεν είναι οικόπεδο. Είναι η πολιτισμική και οικολογική κιβωτός τριών ηπείρων. Ας την καταστήσουμε κέντρο ειρήνης, πολιτισμού, φιλοπεριβαλλοντικών πολιτικών, πρεσβευτή της Ευρώπης στη Ν.Α. Μεσόγειο. Ας αναδείξουμε τα θέλγητρά της. Να γίνει βωμός αναστοχασμού των ευαίσθητων της γης, όσων συνειδητοποιούν τα αδιέξοδα του καταναλωτισμού, την κλιματική απειλή ».

Αν το καλοσκεφτούμε τα μεγάλα προβλήματα που αντιμετώπισε και αντιμετωπίζει η Κρήτη όλο αυτό το διάστημα οφείλονται στην οικοπεδική αντίληψη με την οποία την αντιμετωπίζουν οι κυρίαρχες δυνάμεις, όχι μόνο τη γη της αλλά και τις θάλασσες της. Φαραωνικά έργα, στις μεταφορές, στην ενέργεια, στον τουρισμό, ΑΟΖ.

Η ελληνική πλευρά της κρίσης

Στην Ελλάδα η κρίση αυτή, με την οικοπεδική αντίληψη της χώρας, παροξύνεται λόγω της χρεοκοπίας, της απαξίωσης του πολιτικού συστήματος, της απουσίας σχεδίου και κουλτούρας διαλόγου, συνεργασιών, προωθητικών συμβιβασμών, που αποτυπώνεται στα εκλογικά συστήματα που δίνουν αυτοδυναμίες σε μειοψηφικά σχήματα.

Στην αυτοδιοίκηση παίρνει την ειδική μορφή μιας μείζονος ανεπάρκειας και μιας τριπλής εξάρτησης, ζητήματα τα οποία ελάχιστοι επισημαίνουν, εστιάζοντας στα φαινόμενα διαφθοράς.

Αναφέρομαι κυρίως στη μη εκπόνηση τοπικών και περιφερειακών διαχειριστικών σχεδίων που θα αξιοποιούν με τρόπο ισόρροπο, ορθολογικό και βιώσιμο τους τοπικούς πόρους και στην τριπλή εξάρτησή της Αυτοδιοίκησης από κόμματα, οικονομικά συμφέροντα και ευρωπαϊκά προγράμματα.

Τα κόμματα χρησιμοποιούν την αυτοδιοίκηση κυρίως για τις εντυπώσεις μιας βραδιάς, για το βράδυ των εκλογών με το γνωστό δημοσκοπικό βάψιμο του χάρτη της Ελλάδας,

αδιαφορώντας για το τι θα συμβεί στις τοπικές κοινωνίες και στις περιφέρειες τα 1826 24ωρα της 5ετίας. Το ενδιαφέρον εξαντλείται σε μια σπάταλη, αναποτελεσματική, τοπικιστική διαχείριση των πόρων με πρωταγωνιστές υπουργούς, βουλευτές, κόμματα και “επιχρισμένους” αυτοδιοικητικούς.

Επίδοξοι επενδυτές, σοβαροί και μη, έχουν συνήθως άκριτους συμμάχους τις τοπικές αρχές, οι οποίες προσφέρουν γη και ύδωρ σε συχνά αντιφατικά επενδυτικά εγχειρήματα, που απειλούν τους τοπικούς πόρους, στο όνομα κάποιων περιορισμένων θέσεων εργασίας, αλλά και γιατί σε αυτές τις δύσκολες εποχές, ένα έργο, το οποίο έργο, περιποιεί υποτίθεται τιμή στους τοπικούς άρχοντες μόνο και μόνο επειδή συντελείται επί των ημερών τους.

Το αντίστοιχο της τραγικής ρήσης “λεφτά υπάρχουν” συναντάται στην αυτοδιοίκηση και ακούει στη ρήση “προγράμματα υπάρχουν”. Έγνοια βασική των αυτοδιοικητικών είναι να μπουν σε κάποιο ευρωπαϊκό πρόγραμμα, το οποίο πρόγραμμα, για ένα έργο, το οποίο έργο, συχνά βιτρίνας. Συμμάχους στην προσπάθεια τους έχουν όσοι δίνουν τα ρέστα τους για υψηλούς δείκτες απορρόφησης, κυβερνώντες, διαχειριστικές αρχές, αλλά και αντιπολιτεύσεις που επικεντρώνουν την κριτική τους στην απορροφητικότητα, αδιάφορο αν αφορά πρόχειρα, αχρείαστα, συχνά άχρηστα και σε κάποιες περιπτώσεις βλαπτικά έργα..

Η τριπλή αυτή εξάρτηση διασκεδάζεται συνήθως με έναν “αγωνιστικό” διεκδικητισμό. Ο διεκδικητισμός είναι ένας ανέξοδος, δοκιμασμένος τρόπος για το χτίσιμο του πολιτικού προφίλ του “αγωνιστή” αυτοδιοικητικού, αφού είναι εύκολο να διεκδικείς περισσότερα, να μεταθέτεις ευθύνες σε άλλους, τους ίδιους που σου έδωσαν το χρίσμα, αλλά δεν σου έδωσαν τους περίφημους πόρους και αρμοδιότητες.

Τι κάναμε και πως το κάναμε

Μέσα στο ΠΣ επιχειρήσαμε με συνέπεια τον μοναχικό δρόμο, να αναζητούμε επίμονα την οραματική διαχείριση των πραγμάτων στον αντίποδα της γραφειοκρατικής διεκπεραίωσης και των μεγαλόστομων καταγγελιών.

Αξίζει νομίζω να επαναλάβω τμήμα της πρώτης μας ομιλίας στο ΠΣ γιατί αποτυπώνει συνοπτικά τον τρόπο μας και τις θέσεις που συστηματικά προωθήσαμε και έκανε τους

συναδέλφους να μας εκτιμούν, να μας σέβονται και κυρίως να μας προσέχουν.

«... Ένας δρόμος υπάρχει, να καταστήσουμε την Αιρετή Περιφέρεια ορόσημο μιας Προγραμματικής, Διοικητικής και Παραγωγικής Τομής από σήμερα.

Με συνεκτικό ισορροπημένο ιεραρχημένο πρόγραμμα και πολιτικό σχέδιο το οποίο θα αναζητήσουμε όλοι ξεπερνώντας ο καθένας μας τα πολιτικά κουσούρια της διαδρομής του. Άλλοι τις αδιέξοδες αυτοδυναμίες και άλλοι τις επαναστατικές φλυαρίες. Το πραγματικό δίλημμα είναι αν θα πετύχουμε μια οραματική διαχείριση των πραγμάτων η θα βουλιάξουμε εμμένοντας σε εμβολωματικές διεκπεραιώσεις της πλειοψηφίας με ηχηρές όσο και αναποτελεσματικές καταγγελίες της μειοψηφίας. Να ξεκόψουμε απ' τη φετιχιστική έλξη των συγκρούσεων, ούτε ο πλανήτης ούτε η Κρήτη είναι πια το στέρεο ριγκ που νομίζαμε, ούτε και οι καιροί περιμένουν. Να τολμούμε να αναζητούμε το καινοτόμο, αλλά παράλληλα να μην αμελούμε να συνθέτουμε. Μας λείπουν και τα δυο, και οι νέες ιδέες, αλλά και ο ειλικρινής διάλογος με τους συνεπαγόμενους προωθητικούς συμβιβασμούς.

Τέσσερα είναι τα βασικά εργαλεία που θα έχουμε στη διάθεσή μας: πόροι, διοίκηση, άυλες υποδομές, πολίτες.

Οι περιορισμένοι πόροι επιτάσσουν διεκδίκηση για την αύξησή τους, όχι όμως με τα συνήθη σούρτα-φέρτα στα υπουργεία, αλλά με σοβαρή προγραμματική τεκμηρίωση.

Η τρύπια διοίκηση επιτάσσει αξιοκρατική ανασυγκρότηση σε συνεννόηση με τα στελέχη της γιατί χωρίς αποτελεσματικές περιφερειακές υπηρεσίες καμιά πολιτική δεν θα μπορεί να εφαρμοστεί.

Οι χρόνιες ελλείψεις σε άυλες υποδομές, προαπαιτούμενες για κάθε σχεδιασμό πρέπει το ταχύτερο να καλυφθούν με επάρκεια. Κτηματολόγιο, Δασολόγιο, Χωροταξικά, Πολεοδομικά σχέδια, Φορείς Διαχείρισης περιοχών νατούρα.

Όμως το βασικό μας εργαλείο είναι οι πολίτες της Κρήτης, αν θα καταφέρουμε με το παράδειγμα και τις προτάσεις μας να τους εμπνεύσουμε εκείνο τον πατριωτισμό που η

Κρήτη έχει ανάγκη, ώστε ο κάθε κάτοικος του νησιού μας να μη βλάφτει με την καθημερινή του πρακτική τον τόπο, αλλά να διαθέτει λίγα λεπτά της μέρας του για τα κοινά της Κρήτης, για να βελτιώνει τον τρόπο που δουλεύει, που διαχειρίζεται την ενέργεια, τα απορρίμματα, το νερό, τον τρόπο που οδηγεί, για μικρές πράξεις κοινωνικής αλληλεγγύης και περιβαλλοντικής προστασίας, πλάι πλάι με τους εθελοντές και τις ΜΚΟ.

Αν το πετύχουμε, αν πετύχουμε στο Περιφερειακό Συμβούλιο να μετράνε τα επιχειρήματα περισσότερο από τα “κουκιά”, θα έχουμε βρει πιστεύω το κλειδί στις λύσεις πολλών προβλημάτων».

Όσον αφορά όμως το πολιτικό αποτέλεσμα αυτό των τριών χρόνων δυστυχώς μόνο σε ένα τομέα είμαστε ικανοποιημένοι. Αναφερόμαστε στη διαχείριση των απορριμμάτων, όπου με τη συντονισμένη και αποφασιστική συμβολή μας καταφέραμε να υπάρξει μια ελπιδοφόρα λύση για τα στερεά απορρίμματα με διαλογή στην πηγή και αποφυγή της καύσης. Κλειδιά για αυτή την εξέλιξη ήταν η εμπλοκή στην επεξεργασία της λύσης του Φιλίππου Κυρκίτσου, προέδρου της Οικολογικής Εταιρείας Ανακύκλωσης, που έδωσε στο όραμά μας την απαραίτητη τεχνοκρατική τεκμηρίωση. Συνέβαλαν επίσης η συνεργασία που είχαμε με την παράταξη της Ριζοσπαστικής Συνεργασίας του Γιώργου Σταθάκη, θυμίζω πως συνδιοργανώσαμε δυο ημερίδες στον Άγιο Νικόλαο και στο Ηράκλειο, η βοήθεια που είχαμε από πολιτικούς όπως ο Σπύρος Δανέλλης και ειδικούς επιστήμονες, όπως ο καθηγητής Αλέξανδρος Οικονομόπουλος και βέβαια ότι η πλειοψηφία και ο ίδιος ο περιφερειάρχης Σταύρος Αρναουτάκης υιοθέτησαν τελικά αυτή τη λογική.

Η μεμονωμένη αυτή επιτυχία για την οποία παρά πολλά πρέπει να γίνουν ακόμη βοηθά πάντως να βγάλουμε ένα συμπέρασμα. Ότι δεν αρκούν οι καλές ιδέες, χρειάζεται και η τεχνοκρατική τεκμηρίωση και οι συμμαχίες.

Στα άλλα μεγάλα θέματα, οι προσπάθειες μας δεν είχαν το επιθυμητό αποτέλεσμα. Θεωρούμε απολογιστικά ότι η πρώτη θητεία της Περιφερειακής Αυτοδιοίκησης Κρήτης δεν κατάφερε να δώσει στο νησί την ζητούμενη Προγραμματική, Διοικητική και Παραγωγικής τομή, ενώ σε συγκεκριμένους τομείς όπως στον πολιτισμό, στην προστασία του περιβάλλοντος, στην χωροταξία, στον τουρισμό, στη διαχείριση των νερών, στη διαχείριση των διαθέσιμων πόρων η κατάσταση στο νησί είτε είναι χειρότερη, είτε παρέμεινε στο αρνητικό επίπεδο που ήταν όταν αναλάβαμε.

Στην μετεκλογική τριετία, από το 2011, η παράταξη μας κατάφερε να δείξει πως είναι η

μοναδική περιφερειακή αυτοδιοικητική παράταξη με συνεχή λειτουργία. Για του λόγου το αληθές ας μπει κάποιος στον κόπο να συγκρίνει τις ιστοσελίδες των παρατάξεων, όσες βρει, με τη www.miakriti.gr

Στα θετικά μας επίσης οι δυο δημόσιες συνδιασκέψεις, οι εκδηλώσεις για τις οποίες ήδη αναφέρθηκα, η λειτουργία της λίστας μας, politeskriti.gr. Η λίστα άργησε κάπως να βρει το χρήσιμο ρόλο διαβούλευσης που έχει σήμερα, έτσι στην αρχή αρκετοί αποχώρησαν. Σήμερα όμως μπορούν άφοβα να ξαναγραφτούν. Η λίστα πάντως συνολικά όλο αυτό το διάστημα ήταν ένα σημείο συνάντησης, διαλόγου και πολύτιμο εργαλείο σύνθεσης απόψεων που βοήθησε και εμένα και τον Αριστεϊδη στην καλύτερη παρουσία μας στο ΠΣ και κυρίως βοήθησε την παράταξη στη συλλογική έκφρασή της.

Θεωρώ πάντως ότι δεν είναι καλός σύμβουλος η σύγκρισή μας με τις άλλες παρατάξεις. Τα περιθώρια καλύτερου συντονισμού, μεγαλύτερης συμμετοχής, αξιοποίησης φίλων, ψηφοφόρων και μη, που μοιράζονται μαζί μας την αγωνία λύσεις μέσα από καινοτόμες, συνθετικές προτάσεις είναι τεράστια και πρέπει να τα αναζητήσουμε, από τώρα. Η κοινωνία ψάχνει λύσεις, ψάχνει προτάσεις.

Θεωρώ επίσης πως πρέπει άμεσα να αξιοποιήσουμε δουλειές μελών μας, όπως την ιστοσελίδα του Κωστή Μοχιανάκη, <http://www.citybranding.gr>, μια μοναδική στην Ελλάδα συλλογή θετικών πρακτικών της αυτοδιοίκησης.

Πάντως αυτό που θεωρώ το πιο σημαντικό επίτευγμα μας ως τώρα είναι τούτο το σπάνιο πολιτικό υποκείμενο που δημιουργήσαμε, το οποίο με όλες του τις αδυναμίες το καθιστά ενδεχομένως μοναδικό στην περιφερειακή αυτοδιοίκηση της χώρας μας.

Το 2010 συμπλεύσαμε άνθρωποι των περιβαλλοντικών κινημάτων και της αυτοδιοίκησης, ευαίσθητοι πολίτες, που είτε ήσαν ανεξάρτητοι με ποικίλες εκλογικές επιλογές είτε προέρχονταν από την Ανανεωτική αριστερά και τους Οικολόγους. Η συνάντηση πέτυχε γιατί συνδύασε τις εξής δυο αρχές:

- Το σεβασμό της αυτονομίας της κίνησης από τα κόμματα, μια αρχή που 40 χρόνια πριν με γοήτευσε και συνεχίζει να με γοητεύει και ήταν ο κύριος λόγος που εντάχθηκα στην Ανανεωτική Αριστερά. Ήθελα να με σέβονται ως ανένταχτο και όταν εντάχθηκα συνέχισα

να σέβομαι τους ανένταχτους και να πλούτιζω τις ιδέες μου ως πολίτης μέσα από την ισότιμη συζήτηση μαζί τους. Με βάση αυτή την αρχή δεσμευόμαστε όλοι να μην ερχόμαστε με γραμμή στην κίνηση. Η αρχή αυτή βοηθά να αποφεύγονται τα “καπελώματα” και να αντιμετωπίζονται οι διαφορές ως δυνάμει πλούτος προς σύνθεση.

- Οι οικολόγοι συνεισέφεραν στην κίνηση την αρχή της συναίνεσης, της εξαντλητικής συζήτησης προκειμένου να υπάρξει μια συνθετική άποψη. Αυτό μπορεί να ακούγεται ακραίο και αναποτελεσματικό για μια κυρίαρχη πολιτική συμπεριφορά που έλκεται από ψηφοφορίες, συχνά μεθοδευμένες και από αρχηγικές συμπεριφορές. Στην πράξη όμως όλο αυτό το διάστημα αποδείχτηκε λίαν αποτελεσματικό. Μπορεί να μας ζόρισε, αλλά δεν μας εμπόδισε να παράγουμε έγκαιρα θέσεις γιατί κατοχύρωσε ανάμεσα μας την εμπιστοσύνη.

Αυτές οι πρακτικές μοιάζουν αδιανόητες ή και ακατανόητες, ακόμα και σε φίλους μας που δεν έχουν ζήσει από πολύ κοντά αυτή την εμπειρία. Στις προηγούμενες εκλογές έπρεπε συνεχώς να εξηγούμε πως η εκ των υστέρων στήριξη που είχαμε από τα κόμματα της ΔΗΜΑΡ και των Οικολόγων Πράσινων δεν μας δημιουργεί καμιά εξάρτηση και καμιά δέσμευση. Το λέγαμε το ξαναλέγαμε, φαίνεται πως δεν το πίστευαν γι' αυτό συνεχώς επανέρχονταν και μας ξαναρωτούσαν. Τα χρόνια που μεσολάβησαν πιστεύω να έπεισαν τους καλόπιστους τουλάχιστον.

Αυτή η λειτουργία εκφράστηκε προς τα έξω με την εναλλαγή. Στα δυο χρόνια έδωσα τη θέση μου στον Αριστείδη. Θεωρώ αυτή την πράξη ίσως την πιο σημαντική προσφορά μου στη ΜΙΑ ΚΡΗΤΗ, γιατί με βάση τις προεκλογικές μας συζητήσεις, η εναλλαγή δεν αφορούσε τον επικεφαλής. Ξεκαθάρισα αμέσως ότι θα το έκανα. Αυτή η κίνηση έχει αρνητικά, κάποιοι είπαν άλλον ψηφίσαμε και άλλος βγήκε. Η πολιτεία μας όμως μετά την εναλλαγή εκμηδένισε τις αντιρρήσεις ενώ έδειξε τα πολλά θετικά της. Αποκάλυψε τον πλούτο της κίνησης μας και τόνωσε τη συλλογική μας λειτουργία.

Σήμερα, που είναι πάλι στο προσκήνιο το “ποιος στηρίζει ποιον” εμείς μπορούμε να πούμε μια κουβέντα παραπάνω στο ζήτημα. Η πολυπόθητη ανασύνθεση του πολιτικού συστήματος πρέπει να κατοχυρώνει διακριτές σχέσεις πολιτικών κομμάτων και αυτοδιοικητικών κινήσεων. Τα πολιτικά κόμματα πρέπει να εκπονούν θέσεις που να βελτιώνουν τη θέση της θεσμικά, πολιτικά, οικονομικά ώστε να μπορεί να ασκεί το ρόλο της ως αυτοδιοίκηση, όχι ως ετεροδιοίκηση, όχι ως παράλληλη διοίκηση, όχι ως κομματικά εξαρτημένη διοίκηση. Έτσι μόνο θα είναι χρήσιμα στην αυτοδιοίκηση. Κι έτσι τα τυχόν κομματικά μέλη τους θα αναδειχθούν ως πρωτοπόροι αυτοδιοικητικοί καταξιωμένοι στην κοινωνία και όχι ως επιχρισμένοι ή επιστρατευμένοι κομματικοί παράγοντες. Προσωπικά είμαι ευγνώμων στη ΔΗΜΑΡ όχι τόσο για την οπωσδήποτε τιμητική στήριξη της το 2010 αλλά γιατί μου έδωσε

την ευκαιρία να παρακολουθήσω ένα υψηλού επιπέδου αυτοδιοικητικό σεμινάριο με δασκάλους το Γιώργη Κλάδο, το Σταυρο Μπένο, το Φανούρη Οικονομάκη και άλλους τον Ιούλη του 2011 στα Ανώγεια.

Αντιστοίχως είμαι ευγνώμων στους Ο-Π, όχι τόσο για την οπωσδήποτε τιμητική στήριξη τους αλλά γιατί μου έδωσαν την ευκαιρία να ζήσω μέσω του ευρωβουλευτή Τρεμόπουλου δυο αντίστοιχα αυτοδιοικητικά μαθήματα στις Βρυξέλλες.

Ευγνώμων θα ήμουν και για κάθε δημοκρατικό κόμμα ή πολιτική κίνηση που θα με πλούτιζε με αντίστοιχες εμπειρίες ανεξάρτητα από το αν με στήριζε.

Αξίζει όμως να συνοψίσω εκείνα τα μαθήματα.

Ο Γιώργης Κλάδος, μεγαλούργησε ως δήμαρχος Ανωγείων γιατί πρώτα εκπόνησε πρόγραμμα μαζί με την κοινωνία του χωριού του σε συνεργασία με τα γύρω χωριά και μετά με τεκμηριωμένη διεκδίκηση, αναζήτησε, βρήκε και αξιοποίησε τα προγράμματα που “κολλούσαν” στο σχέδιο του Δήμου του. Δεν έπαιρνε ό, τι έβρισκε, δεν έπαιρνε ό, τι του δίναν. Ο ίδιος ονομάζει τη μέθοδό του, μέθοδο του παζλ. Μας είπε επίσης πως δεν κρύβονταν πίσω από το σλόγκαν πόροι - αρμοδιότητες, αλλά θεωρούσε πως είχε αρμοδιότητα για ότι δεν απαγόρευε ο νόμος.

Ο Σταύρος Μπένος, ίσως ο πιο επιτυχημένος μεταπολιτευτικά δήμαρχος, προτείνει στους αυτοδιοικητικούς, “να αποφύγουν την ηρωοποίηση διά των έργων” και να εστιάσουν αφενός στην παροχή αξιόπιστων υπηρεσιών και αφετέρου στην κάλυψη των χωροταξικών κενών, ώστε να μην στήνουν τρελό χορό στις γκρίζες χωροταξικές ζώνες ποικίλα συμφέροντα.

Κι ο Φανούρης Οικονομάκης, επιτυχημένος δήμαρχος ενός Καποδιστριακού δήμου της Κρήτης που δεν υπάρχει πια, επέπληξε τους συντάκτες του Καλλικράτη, ότι ταύτισαν κακώς το ισχυρό με το μεγάλο απαξιώνοντας τη δωδεκαετή εμπειρία του Καποδιστρια, ενώ επεσήμανε πως η λαϊκή συμμετοχή μπορεί να είναι επιτυχής όταν ο συμμετέχων έχει αποφασιστικές αρμοδιότητες.

Στις Βρυξέλλες έτυχα στην παρουσίαση του βιβλίου ενός γκουρού της σύγχρονης σκέψης, του Λέστερ Μπραουν, με τίτλο “Ο Κόσμος στο Χείλος (της καταστροφής)” . Θυμάμαι σαν τώρα πόσο δύσθυμα μπήκα στην αίθουσα. Η Ελλάδα να αντιμετωπίζεται ως παρίας, κι ο κόσμος τρομαγμένος να παρακολουθεί τη Φουκουσίμα. Ήταν εκείνες οι μέρες. Κι άρχισε και ο Μπράουν να τεκμηριώνει με πλήθος στοιχείων τις πολλαπλές πλανητικές απειλές. Παραδόξως έφυγα από την αίθουσα πανευτυχής έχοντας δυο ρήσεις του Μπράουν στο μυαλό μου.

- Ότι οι οικονομικές συνέπειες της οικολογικής υποβάθμισης θα είναι πιο σημαντικές από την τρέχουσα οικονομική κρίση και γι' αυτό οι πολιτικοί ηγέτες πρέπει να έχουν όχι μόνο οικονομολόγους ως συμβούλους αλλά και οικολόγους.

- Ότι για να υπάρξει ελπίδα πρέπει να αποσυνδέσουμε την ευτυχία από την κατανάλωση. Αυτό ήταν και το κλειδί για την αλλαγή της διάθεσης μου. Συνειδητοποίησα πεντακάθαρα πως η κρίση είναι παγκόσμια και πως δεν υπάρχει καταλληλότερος τόπος από την Ελλάδα και την Κρήτη για να μάθει ο ευαίσθητος πολίτης του κόσμου πως μπορούμε να χαρούμε τη ζωή χωρίς κατανάλωση.

Τι προτείνω για την συνέχεια

Πριν καταθέσω τηλεγραφικά τους άξονες των πολιτικών μας προτάσεων θέλω να συζητήσω δυο θέματα για τα οποία υπάρχουν διαφορετικές προσεγγίσεις. Μιλώ για τα έργα και για τις πιθανές συμμαχίες.

Έργα

Πως αντιμετωπίζουμε τα έργα. Πρέπει να επαναξιολογήσουμε τη φύση της Κρήτης ως τροφό, δασκάλα, μούσα. Η Κρήτη για να προκόψει θέλει σχέδιο, θέλει μέτρο, θα πρόσθετα πως θέλει και χάδι μετά τις ουλές που τις προκαλέσαμε. Τα έργα που θα γίνουν στην Κρήτη πρέπει να είναι αποτέλεσμα μακροπρόθεσμου, ιεραρχημένου σχεδιασμού, στον οποίο οι κοινωνικές ομάδες θα συμμετάσχουν. Πρέπει να διδαχθούμε από λάθη του παρελθόντος, από τις υβριστικές διορθώσεις της φύσης, βλέπε Αχελώο, και από το πανάκριβο πάρτι της Ολυμπιάδας.

Ξαναπάω στη διακήρυξη μας. «Η Κρήτη δεν είναι οικόπεδο... Προτιμάμε αντί γι' Ανάπτυξη να μιλάμε για Προκοπή, γιατί παραπέμπει στον κόπο, στον ιδρώτα και απομακρύνει το μυαλό από αρπαχτές και σκάνδαλα. Η ανάπτυξη ταυτίστηκε με την άμετρη λατρεία για το νέο και το πολύ, έβλαψε το περιβάλλον, υποθήκευσε το μέλλον. Το μικρό μπορεί να είναι και ωραίο, η συντήρηση του παλιού μπορεί να είναι μια μοντέρνα υπόθεση. Κάποτε η μεγιστοποίηση της κατανάλωσης ήταν δείκτης πολιτισμού. Σήμερα είναι οι πολιτικές εξοικονόμησης... Εξίσου σημαντικό με τη διεκδίκηση νέων κονδυλίων, είναι η βέλτιστη αξιοποίηση των διαθέσιμων, η προστασία των μη ανανεώσιμων πόρων, η θωράκισή μας από πιθανές καταστροφές. Οι επιλογές των αναγκαίων έργων να γίνουν με λογισμό και μ' όνειρο. Το εξαίρετο κρητικό τοπίο δεν χρειάζεται υπερδιαστασιοποιημένα έργα, ούτε άμετρες δράσεις, ούτε τη σκηνοθεσία βλαπτικών θέλγητρων, όπως τα υδροβόρα γκολφ. Οι εγκαταλελειμμένοι οικισμοί συνιστούν πλούτο γιατί επισκευαζόμενοι και με τις απαραίτητες υποδομές, μπορούν να γίνουν τόποι ελκυστικοί για ντόπιους και ξένους. Το κλίμα της Κρήτης επηρεάζεται από την πλανητική κλιματική αλλαγή, αλλά και από την κακή διαχείριση του εδάφους και του νερού. Περιοχές του νησιού απειλούνται ήδη με ερημοποίηση, γι' αυτό και είναι επιτακτική η αειφορική διαχείριση των πολύτιμων αυτών πόρων. Υποστηρίζουμε πολιτικές εξοικονόμησης, ορθολογικής χρήσης της ενέργειας και την προώθηση των Ανανεώσιμων Πηγών με όρους που διασφαλίζουν την προστασία του τοπίου και της βιοποικιλότητας. Στόχος μας η σταδιακή απεξάρτηση της Κρήτης απ' τα ορυκτά καύσιμα, να γίνουμε φωτεινό παράδειγμα που θα αποθαρρύνει τους πυρηνικούς σταθμούς που προωθούνται στην ευρύτερη περιοχή».

Θεωρώ ότι οι αρχές αυτές αποτελούν μια σοβαρή βάση προβληματισμού, αλλά δεν αρκούν για να συνεννοηθούμε για θέματα που υπάρχουν διαφωνίες. Πρέπει να συζητήσουμε πιο βαθιά, πιο οργανωμένα, επιστρατεύονται και ειδικούς, το WWF για παράδειγμα. Πρέπει να βλέπουμε τα έργα συνολικά και όχι σημειακά και να συνεκτιμούμε, εναλλακτικές προτάσεις, περιβαλλοντικό και οικονομικό κόστος. Έχουμε το χρόνο, να δούμε καλύτερα θέματα που μας διαφοροποιούν και γιατί δεν είναι της παρούσης λόγω κόστους, όπως το συζητούμενο αεροδρόμιο στο Καστέλι, γιατί υπάρχουν άλλες προτεραιότητες που μας βρίσκουν σύμφωνους όπως είναι για παράδειγμα η ολοκλήρωση του ΒΟΑΚ, του Β' ορειου Οδικού Άξονα Κρήτης. Στο μεταξύ επιβάλλεται να επισημαίνονται κραυγαλέες αντιφάσεις, πως πχ δεν συνδυάζεται η άμετρη επέλαση των ΑΠΕ με τα πετρέλαια, πως δεν δικαιολογείται η ταυτόχρονη προώθηση καλωδίου και αντλησιοταμιευτήρων, ούτε ηλιοθερμικοί σταθμοί σε περιοχές που προωθούνται Γεωπάρκα.

Συμμαχίες

Ακούω μερικές φορές την άποψη, καλή είναι η ΜΙΑ ΚΡΗΤΗ αλλά, μήπως πρέπει να

διαπραγματευτεί τη συμμετοχή της στις εκλογές συνεργαζόμενη με άλλους ώστε να έχει εξασφαλίσει κάποιες θέσεις εξουσίας, ένα δυο αντιπεριφερειάρχες για παράδειγμα, ώστε να μπορεί να ασκήσει διοίκηση και να πετύχει περισσότερα πράγματα για την Κρήτη.

Οποίος έχει αυτή την καθόλα σεβαστή άποψη θα πρέπει να τη συγκεκριμενοποιήσει, γιατί προφανώς δεν είναι σοβαρό να πάρουμε τους δρόμους και να χτυπάμε πόρτες λέγοντας είμαστε διαθέσιμοι, θέλω αυτό, τι μου δίνεις.

Όποιος τη συγκεκριμενοποιήσει θα πρέπει να μας πείσει ότι υπάρχει βεβαιότητα για αυτή την επιλογή, ότι η σύμπραξη θα πετύχει και η συμφωνία θα εφαρμοστεί.

Αγαπητοί φίλοι τίποτα από τα παραπάνω δεν συντρέχει, άρα θέμα δεν υπάρχει. Με όσα σας εξέθεσα δεν υπάρχει περιθώριο προγραμματικής συμφωνίας σήμερα για ένα τέτοιο συνδυασμό νίκης. Μια οποιαδήποτε σύμπραξη της κίνησης μας σήμερα θα ακύρωνε όχι μόνο την ιστορία της, τη δυναμική της αλλά και τη δυνατότητά της να παίξει τον καταλυτικό ρόλο, που μόνο ως αυτόνομη αυτοδιοικητική παράταξη μπορεί να παίξει για ευρύτερες συγκλίσεις και προωθητικούς συμβιβασμούς μέσα στο ΠΣ. Αν λειτουργήσει ως τσόντα ή ως μπαλαντέρ σε οριακές πλειοψηφίες, που θα αντιπαρατίθενται σε οριακές επίσης μειοψηφίες, θα καταλήξει να γίνει μέρος του προβλήματος.

Ο διάθεση μας για ευρύτερους προωθητικούς συμβιβασμούς έχει αποτυπωθεί, σε πλειάδα προτάσεων μας, όπως για συστηματική επιδίωξη αποφάσεων με 70% ώστε να είναι πλειοψηφίες και στην κοινωνία, για συναινετική επιλογή στο Σύμβουλο του Πολίτη και της Επιχείρησης, όπου είχαμε προτείνει την ικανή και έμπειρη κ. Μπρεδάκη, όπως με την ψήφο μας για το Προεδρείο, όπως με τις προτάσεις μας για ενεργοποίηση του Περιφερειακού Συμβουλίου Διαβούλευσης, με παρά πολλούς τρόπους.

Μονότονα επαναλαμβάνουμε πως προέχει να διορθώσουμε παρά να δικάσουμε, πως την ώρα της πυρκαγιάς ζητάμε πυροσβέστες, όχι δικαστές, η δίκη ας γίνει μετά, πως τα χάλια που έχουμε δεν διορθώνονται με οριακές πλειοψηφίες και πως η κοινωνία στη μεγάλη της πλειοψηφία θέλει ευρύτερες συνεννοήσεις που να επιτρέπουν το επιχειρείν (δεξιά - φιλελεύθερη συμβολή) σε ένα ορθολογικό πλαίσιο που προστατεύει την κοινωνία (αριστερή συμβολή) και προστατεύει το περιβάλλον (οικολογική συμβολή) με συνεκτικό ιστό τις νέες τεχνολογίες που δίνουν μεταξύ άλλων θετικών τη δυνατότητα στον πολίτη για άμεση αξιολόγηση.

Δεν το θέλησαν.

Μας λένε για τα κρυφά γκάλοπ που διενεργούν. Δεν μας ενδιαφέρουν τα γκάλοπ. Δεν κάνουμε γκάλοπ, δεν έχουμε χρήματα για πέταμα. Θυμίζω πως με θηριώδη ποσοστά όχι μόνο στα γκάλοπ, αλλά και στις εκλογές φτάσαμε στα σημερινά χάλια. Απαιτείται άλλος τρόπος σκέψης, άλλο ήθος, άλλο όραμα.

Πρότυπο μας ο Στηβ Τζομπς της Apple. Αγνόησε την αγορά και τις δημοσκοπήσεις και έδωσε νέα προϊόντα, iphone, ipad που κυριάρχησαν στις αγορές και στις δημοσκοπήσεις. Αν φιλοδοξούμε να καταξιωθούμε ως η άλλη παράταξη στην περιφερειακή αυτοδιοίκηση της Κρήτης, ας εμπνευστούμε απ' τον Τζομπς για να επινοήσουμε τα πολιτικά προϊόντα που έχει ανάγκη η κοινωνία της, αντί να εξωραϊζουμε τα ληγμένα, ας εμπνευστούμε απ τον Τζομπς επεξεργαζόμενοι καινοτόμες προτάσεις αντί να ξημεροβραδιαζόμαστε με τις δημοσκοπήσεις.

1821+5 =1826, η βασική μας ιδέα

1826 υπενθυμίζω είναι τα 24ωρα της νέας αυτοδιοικητικής θητείας. Αδρανειακές δυνάμεις όμως και πρακτικές του χθες, πολιτικές μιντιακές, οικονομικές, κατεξοχήν υπεύθυνες για την κρίση επιχειρούν να απαξιώσουν τις εκλογές σε δημοσκόπηση, μετατρέποντας την Αυτοδιοίκηση σε γυναίκα μιας βραδιάς, έχοντας ως κύρια έγνοια το χρώμα που θα βαφτεί το φόρεμα της, ο χάρτης της πολύπαθης χώρας μας δηλαδή, το βράδυ των εκλογών. Σε κλειστά γραφεία λανσάρονται νέες κολεξιόν που βαφτίζονται ανεξάρτητες ή δημοψηφισματικές από τους ίδιους μόδιστρους που τα προηγούμενα χρόνια έκοβαν και έραβαν χρίσματα.

Με το 1821+5 παραπέμπουμε στην ανάγκη μιας αντιηρωικής μαζικής επανάστασης που μπορεί να γίνει αν ο κάθε πολίτης αφιερώνει ένα τέταρτο της μέρας όλα αυτά τα πέντε χρόνια για τα κοινά. Η αξία αυτής της προσφοράς είναι περίπου 1 ευρώ, 5 ευρώ την ώρα δίνω στην καθαρίστρια του γραφείου μου. Μ' αυτό τον τρόπο, οι μισοί κρητικοί - κρητικές θα μπορούσαν να προσφέρουν στην Κρήτη δουλειά πάνω από 500.000.000 €, τα οποία θα είχαν πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα λόγω της αλλαγής νοοτροπίας και του συνεργατικού κλίματος που θα δημιουργούσαν. Σε μια τέτοια αυτοδιοίκηση προσβλέπω που δεν θα παριστάνει το μάγο με τα μαγικά ραβδιά-έργα, σε μια τέτοια αυτοδιοίκηση προσβλέπω που

θα εμπνεύσει τη συμμετοχή του λαού μας, που θα δώσει ρόλο στους πολίτες αξιοποιώντας τις εκρηκτικές δυνατότητες της νέας τεχνολογίας, ώστε η κοινωνία να γίνει ο μάγος που θα κάνει τα θαύματα βελτιώνοντας τη ζωή στο νησί. Ας το επαναλάβουμε: “Η Κρήτη έχει το μέγεθος, την ποιότητα και τους ανθρώπους για να γίνει πρότυπη Περιφέρεια”.

Ως άξονες μιας τέτοιας δράσης προτείνω για το αμέσως επόμενο Διάστημα:

- Περιβάλλον - πολιτισμός, ανάδειξη της Κρήτης ως cultural landscape
- Καινοτομία - ευρυζωνικότητα - νεολαία
- Αλληλεγγύη - εθελοντισμός
- Συνεργασίες: Ευρώπη των περιφερειών, συνεργασία των μεγάλων νησιών της Μεσογείου / Διαβαθμιδική συνεργασία με την πρωτοβάθμια αυτοδιοίκηση στη βάση συνεκτικών προγραμμάτων που προωθούν ταυτόχρονα το Δήμο και την Περιφέρεια
- Συνέργειες όλων των τομέων της οικονομίας με βάση τον πρωτογενή

Πιστεύω πως σήμερα η κοινωνία ζητά σχέδιο, νέες ιδέες, νέες πρακτικές. Ας αναδείξουμε μια τέτοια ατζέντα. Ας βρούμε έξυπνους οικονομικούς τρόπους να το κάνουμε. Αν το πετύχουμε στις εκλογές να συζητηθούν ιδέες που στηρίζουν την κοινωνία να γίνει πρωταγωνιστής και αποφύγουμε την κολοκυθιά με τα γκάλοπ, τα ποσοστά, την κομματική αποκρυπτογράφηση των ανεξάρτητων και γενικά όλα όσα έχουν σχέση με τις γνωστές προεκλογικές πρακτικές που συνέτειναν στην Κρίση και εμείς θα πάμε καλά και η Κρήτη θα πάει καλύτερα που είναι και το ζητούμενο. Αν κυριαρχήσει η ατζέντα των ιδεών και των προτάσεων δεν θα είναι έκπληξη τίποτα.

Τέλος προσωπικά εκφράζω ένα μεγάλο ευχαριστώ για την τιμή και την ευκαιρία που μου δώσατε να συνδιαμορφώσουμε αυτή την μοναδική παράταξη. Είμαι στη διάθεση σας να την υπηρετήσω από οποια θέση κρίνετε.

Σας θυμίζω ό, τι είπα πριν 3.5 χρόνια που με επιλέξατε ως επικεφαλής. “Σωστός ηγέτης είναι αυτός που δημιουργεί τις προϋποθέσεις ώστε να πάψει να είναι ηγέτης”

Σας θυμίζω επίσης και το αγαπημένο μου απόσπασμα, από ομιλία του αναρχοσυνδικαλιστή ηγέτη Τζην Ντεμπς στους οπαδούς του, όπως το καταγράφει ο Τζον Ντος Πάσος στο μυθιστόρημα “42ος Παράλληλος”

«Δεν είμαι εργατοπατέρας. Δεν θέλω να ακολουθήσετε εμένα, ούτε κανέναν άλλο. Αν γυρεύετε κάποιον Μωυσή για να σας βγάλει από την έρημο του καπιταλισμού, θα μείνετε στον ίδιο παρονομαστή. Δε θα σας πήγαινα σ' αυτή τη γη της επαγγελίας, έστω κι αν ήταν στο χέρι μου, γιατί αν μπορούσα εγώ να σας οδηγήσω εκεί, κάποιος άλλος θα σας ξανάπαιρνε από κει ».

Αντώ νης Ανηψητάκης